1848. N°. 3

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 13 MAART.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Maart.

Men verzekert dat de ligting der nationale militie van 1847, met 1° April in dienst zal worden gesteld, en die van 1848 den 1sten Mei reeds onder de wapenen zou komen. De ligtingen van 1843 en 44 zouden voorloopig in reserve blijven.

— De Hertog Bernhard van Saksen-Weimar, Luitenant-Generaal in Nederl. dienst, wordt eerlang hier te land verwacht, om zoo men verneemt wederom het bevel van een deel des legers op zich te nemen.

— Onze grensvestingen worden in staat van oorlog gebragt.

— In plaats van den Heer Matthes, die, in dienst van 't Nederl. Bijbelgenootschap, eerlang naar Celèbes vertrekt, is tot Sub-Directer van het Rotterdamsch Zendeling-Instituut benoemd de Heer G. K. Niemann, Phil. Theor. Litt. Hum. Cand., Student aan het Nederl. Luthersch Seminarium.

's GRAVENHAGE, 11 Maart.

De ontwerpen van wetsveranderingen in de Grondwet loopen over de volgende punten:

1. Nadere omschrijving van art. 4, omtrent de toelating en uitzetting van vreemdelingen.

2. Uitbreidende bepaling van art. 7: van het vereischte van Nederlander, voor benoemingen tot hooge betrekkingen.

3. Bepaling bij art. 57: verdragen met het buitenland, die tegen eenige wetsbepaling mogten strijden, of afstand of ruiling van grondgebied inhouden, niet door den Koning mogen worden bekrachtigd, dan na goedkeuring bij eene wet.

4. De 2de en 3de zinsneden van art. 59, waarbij de mededeeling van den geldelijken toestand der volkplantingen en de regeling bij de wet van het gebruik van het batig slot wordt vastgesteld, worden meer omschreven, vooral door de inlassching van de volgende zinsnede:

»De koloniale overmakingen en het gebruik derzelven worden jaarlijks aangewezen in eene algemeene rekening; — zij wordt telkens door eene Staats-Commissie van 9 leden onderzocht, met het doel om zich te vergewissen, dat die overmakingen behoorlijk zijn verantwoord, en dat daaruit geene uitgaven zijn gedaan, niet strekkende ten dienste der koloniën. Die Staats-Commissie is te zamen gesteld uit elke der beide Kamers van de Staten-Generaal, uit den Raad van State, en uit de Algemeene Rekenkamer, door die collegiën aan te wijzen. De Secretaris der Commissie wordt door den Koning benoemd.»

5. Eene wijziging in het bij art. 68 bepaalde Koninklijk regt van gratie, terwijl omtrent het regt van dispensatie bij art. 67 bepaald, nog dit nieuwe art. wordt ingevoegd:

»De Koning heeft het regt om de werking eener wet te schorsen of te wijzigen, in de gevallen, op de wijze en voor den tijd bij de wetten te bepalen.»

6. Achter art. 72, handelende over het overleg des Konings met den Raad van State, wordt het volgende nieuwe artikel ingevoegd:

»De Raad van State doet uitspraak in administrative regtszaken. Bij de wet worden de gevallen waarin, en de wijze waarop dit plaats heeft, bepaald.»

7. Bij het artikel 82 wordt nog ingevoegd, dat de wet de wijs regelt van ontslag van een Lid der Eerste Kamer, wegens ouderdom, ziels- of ligchaamsgebreken.

8. Na het bovenstaande volgt een nieuw artikel, dat het getal leden van beide Kamers bij de wet kan worden vermeerderd.

9. Bij art. 108, hetwelk voorschrijft dat de voorstellen des Konings, eer zij in de Kamer komen, eerst in de afdeelingen moeten worden overwogen, wordt nog gevoegd:

»Er kunnen veranderingen in een voorstel des Konings worden voorgedragen, op de wijze bij de wet te bepalen. Over dezelve wordt bij de volle Kamer niet geraadpleegd, dan nadat zij, met toestemming des Konings in de afdeelingen zijn overwogen.»

10. Bij dit ontwerp wordt voor art. 126, omtrent de verantwoording der geldmiddelen, dat meer in algemeene bewoordingen was vervat, het volgende, dat meerdere en nader omschrevene bepalingen bevat, in de plaats gesteld:

»Jaarlijks worden door den Koning aan de Staten-Generaal medegedeeld de door de Algemeene Rekenkamer afgeslotene rekeningen, bevattende de goedgekeurde ontvangsten en de verevende uitgaven tot een afgeloopen begrootings-dienstjaar of tot de bij de wet vastgestelde fondsen behoorende, met bijvoeging van staten der bij de Algemeene Rekenkamer niet goedgekeurde ontvangsten en onverevend geblevene uitgaven; de posten op die staten vermeld, worden bij de wet geregeld.»

11. Vervallen-verklaring van artt. 6, 128, 130, 131, 132 en 133, over de zamenstelling der Provinciale Staten, Stedelijke Regeringen, Kiezers-Collegiën en landelijken stand; zij worden vervangen door het volgende artikel:

»Het getal leden van de Provinciale Staten door elken stand te benoemen, de wijze waarop die benoemingen geschieden, mitsgaders de vereischten en bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale besturen, worden bij de wet geregeld.»

Art. 129, over de Ridderschap, wordt aldus gewijzigd:

»In elke provincie maken de edelen eene Ridderschap uit.

»De vereischten om lid eener Ridderschap te zijn, worden door de wet bepaald.

»De Ridderschappen ontwerpen overigens zoodanige reglementen, als zij noodig oordeelen, en zenden die aan den Koning ter bekrachtiging.»

Bij art. 135, over de Gouverneurs, wordt gevoegd, dat zij niet medestemmen mogen bij keuzen of voordragten van personen, waartoe de Grondwet de Staten roept.

Art. 150 en 151, waarbij bepaald was, dat de magt en werkkring der Provinciale Staten, bij door hen gemaakte en door den Koning goedgekeurde reglementen zou worden bepaald op de benoeming van Gedeputeerde Staten geregeld, wordt aldus veranderd:

»De Provinciale Staten benoemen uit hun midden een collegie van Gedeputeerde Staten, aan hetwelk alles wat tot het dagelijksch beleid van zaken en de uitvoering der wetten betrekking heeft, moet worden opgedragen, en zulks hetzij de Provinciale Staten vergaderd zijn of niet.

»De zamenstelling van de Collegiën van Gedeputeerde Staten, alsmede de bevoegdheid om aan die Collegiën deel te nemen, worden bij de wet geregeld.

»Art. 151. De wijze waarop het gezag en de magt der Staten wordt uitgeoefend, wordt bij de wet geregeld.»

12. Hierbij wordt art. 144, omtrent de beschikking van de provinciale belangen, alleen in den stijl gewijzigd; terwijl de bij art. 148 vastgestelde verantwoordelijkheid in den aanleg en bekostiging van openbare werken, bij een nieuw artikel bepaalder geregeld wordt.

13. Art. 152 en 153 hetwelk de regeling en bevoegdheid der besturen ten platte lande vrij onbepaald hadden omschreven, hebben eene vereenvoudigde en verbeterde redactie bekomen, die veel onbestemds opheft.

14. Art. 155 en 156 hielden in, dat de invoering van plaatselijke belastingen, eerst aan het oordeel der Prov. Staten moest worden onderworpen, en dan door den Koning goedgekeurd; de veranderde artikelen bepalen eerst de goedkeuring des Konings voor de zaak zelve, en dan die der Prov. Staten voor de wijze van inning.

15. Achter art. 164, hetwelk bepaalt dat het regt alleen wordt uitgesproken door regtbanken, volgens de grondwet, zal een art. volgen, dat de wet de wijze regelt waarop tusschen administrative en regterlijke magt wordt beslist.

16. In art. 166 waarbij bepaald is dat niemand (ten zij op heeter daad betrapt) in hechtenis mag worden genomen, dan op een bevel van den Regter, wordt het *op heeter daad* veranderd in: *behalve in de gevallen bij de wet bepaald.*

17. Art. 180 bepaalde dat in elke provincie een hof zou zijn, ten ware bij de wet een hof over meer dan eene werd gesteld; thans staat er: Er is een Geregtshof voor een of meer Provinciën. De benoeming die voor de eerste bepaald is uitgedrukt, zal voor de laatste nader bij de wet worden geregeld.

Bij art. 181 was het beleid der criminele justitie opgedragen aan de provinciale hoven en *regtbanken wier oprigting daartoe noodig zal bevonden worden*, voor dit laatste leest men: *of aan de daartoe bij de wet aan te wijzen Regtbanken.*

18. Art. 184, over de aanstelling van regterlijke ambtenaren voor het leven, noemt de Leden en Ministers van den Hoogen Raad, Prov. Hoven en Regtbanken, benevens de Proc.-Generaal en Hoofd-Officieren bij dezelve; het ge-

wijzigde artikel spreekt alleen van »de Leden van de Proc. Generaal bij den Hoogen Raad, de Leden der Prov. Hoven en van de Regtbanken."

Terwijl de bepaling dat geen Regter dan bij vonnis mag worden ontslagen, vervangen wordt door de volgende: »De wet regelt de wijze waarop zij, die voor hun leven of voor eenen bepaalden tijd zijn aangesteld, van hunne ambtsbediening kunnen worden ontslagen, wanneer zij, wegens ouderdom, ziels- of ligchaams-gebreken, daartoe ongeschikt zijn geworden."

19. De laatste bepaling wordt bij een 4de lid van art. 186 op de leden van het Milit. Geregtshof toegepast.

20. Een toevoegsel, tusschen het 2de en 3de lid van art. 200 der Grondwet over de Leden der Rekenkamer, bepalende de wijze van ontslag in geval van ouderdom of gebreken.

21. Bevat een paar zeer geringe wijzigingen in artt. 205 en 206 omtrent de dienst der nationale militie.

22. Bij art. 209, bepalende dat de militie niet buiten de grenzen mag gaan dan in bijzondere gevallen, is eene bepaling ingevoegd dat een gedeelte der dienstpligtigen, op nader te bepalen wijze, voor de zeedienst kan worden bestemd.

23. Art. 210, omtrent de inkwartiering en verdere dergelijke bezwaren, wordt de bepaalde verpligting, daartoe volgens bij de wet te maken bepaling van schadeloosstelling enz., vastgesteld.

24. Art. 211, over de *dienstdoende* en *rustende* schutterijen en landstorm, wordt vervangen door de bepaling, dat er schutterijen bestaan tot behoud van de rust, en in oorlog met den landstorm tot 's lands verdediging.

25. Art. 220, handelende over het toezigt der Staten over Hoogheemraadschappen, Dijk- en Polderbesturen en dergelijke, en de reglementen deswege, ontvangt bij twee daarvoor in de plaats gestelde artikelen, bij behoud van den zin, eene verbeterde redactie.

26. Art. 223, bepalende dat de opbrengst van weg-, brug- en sluisgelden ook uitsluitend tot dat doel zullen worden gebezigd, wordt vervallen verklaard.

27. Bij dit laatste ontwerp wordt na de additionele artikelen der Grondwet, nog gevoegd het volgende artikel:

»Zoo lang de wetten niet zijn in werking gebragt welke vereischt worden tot uitvoering der gemaakte veranderingen in de Grondwet, blijven de bestaande bepalingen van kracht. Deze wetten moeten worden voorgedragen uiterlijk in de tweede Zitting der Staten-Generaal, volgende op de buitengewone Zitting waarin zoodanige veranderingen zijn vastgesteld."

— In de zitting van gisteren is nog ingekomen eene missive van den Minister van Koloniën, daarbij overleggende de staten van ontvangst en uitgaven der Overzeesche Bezittingen over 1847 en 48. Wordt in handen gesteld eener Commissie van 5 leden, bestaande uit de Heeren Faber van Riemsdijk, Hoffman, van Beeck Vollenhoven, Menso en van Heloma.

Verscheidene petitiën zijn ingekomen en naar de daartoe bestemde commissiën verzonden.

Tot rapporteurs voor het ontwerp tot nadere regeling van fondsen en uitgaven voor het muntwezen zijn benoemd de Heeren: van Twist, de Monchy, Nap, van Ryckevorsel en Cost Jordens; en voor het ontwerp nopens de opheffing van het verbod van doorvoer in Suriname: de Heeren Hoffman, de Monchy, Nap, van Beeck Vollenhoven en Cost Jordens.

— In de Zitting van heden is ingekomen een adres van van Vloten, op Java, om verandering van art. 59 der Grondwet, opdat er geene veranderingen in de reglementen der Regering gebragt worden, dan na overleg tusschen den Koning en de Staten-Generaal. — Verzending naar de Commissie.

Het ontwerp van Wet, tot regeling van uitgaven voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, wordt dadelijk in hoofdelijke omvraag gebragt, en met 47 tegen 7 stemmen, aangenomen. Tegen: de Heeren van Twist, Cost Jordens, Nap, van Panhuys, de Man, Gevers en van Haersolte.

Na het uitbrengen van verslagen op eenige verzoekschriften, is de Zitting gescheiden.

— Volgens het *Journal de la Haye* zouden de Staten van het Milanesche gebied de sterkste verzekeringen omtrent hunnen trouw aan het Huis van Oostenrijk hebben gegeven; zoodat men hoop heeft om door eenige toegefelijkheid aan de wettige wenschen van welgezinden te voldoen, waardoor alle reden tot vrees voor onlusten weldra zal geweken zijn. De Staten hebben verklaard onder Oostenrijk te willen blijven.

ROTTERDAM, 10 Maart.

De Regering dezer stad heeft bekend gemaakt, dat aan het besluit tot Afschaffing der Kermis, en waarbij al reeds de verzekering was gegeven, dat alle vermakelijkheden, welke een gepaste uitspanning kunnen geven, van tijd tot tijd zullen kunnen plaats hebben, genomen was met voornemen, om na der de gelegenheden te verordenen tot zoodanige algemeene Vermakelijkheden, welke, in plaats van de Kermis, konden leiden tot vermeerdering van het genoegen der Burgerij en tevens degenen, die door het ophouden der Kermis in eenigerlei opzigt nadeel mogten ondervinden, zoo veel dit mogelijk zoude kunnen zijn, schadeloos te stellen; — alsnog geen gevolg zal worden gegeven, omdat omstandigheden na het nemen van voormeld besluit geboren, het uitzigt benemen, om al dadelijk verordeningen te kunnen maken van zoodanige uitgestrektheid, dat zij aan de bovengezegde bedoeling van den Raad genoegzaam zouden kunnen beantwoorden.

— Alhier is gisteren van Londen eene aanzienlijke hoeveelheid goud aangebragt, voor Amsterdam bestemd.

AMSTERDAM, 9 Maart.

De Correctioneele Regtbank heeft heden ochtend uitspraak gedaan in de zaak van J. de Vries, redacteur en N. W. van Nifterick, drukker van het weekblad *de Hydra*. Beide zijn schuldig verklaard aan laster en hoon, en veroordeeld: J. de Vries, tot 3 maanden gevangenis en twee geldboeten, gezamentlijk van *f* 125, en N. W. van Nifterick, tot eene maand gevangenis en twee geldboeten ten gezamentlijken bedrage van *f* 33; zijnde daarenboven aan beiden voor den tijd van 5 jaren ontzegd de regten vermeld in art. 42 van het Wetboek van Strafregt, in te gaan na voleindiging van hunnen straftijd.

UTRECHT, 10 Maart.

Gisteren avond hield de Heer Suringar alhier in 't gebouw voor kunsten en wetenschappen eene redevoering in 't belang van 't afschaffings-genootschap.

Eene talrijke schare luisterde met de grootste oplettendheid en menigeen is gewis met eene nuttige les en een goed voornemen naar huis gegaan.

In 't eerst gedeelte zijner rede, sprak de Heer Suringar over den sterken drank.

Werkbazen, die veel arbeiders 't brood geven — onderwijzers der jeugd, die door korte, doeltreffende verhalen en vermaningen, zulk een goeden vasten grond in 't open kinderlijk hart kunnen leggen, militaire bevelhebbers, aanzienlijken, in 't kort, allen werden krachtig aangespoord, om den algemeenen vijand, den sterken drank, te bestrijden.

In het tweede gedeelte, over de Fransche revolutie en de beschrijving van de oorzaken daarvan, die der denkbeelden, door de communisten gepredikt en die van de leden van 't Voorloopig Bestuur waren onbetaalbaar.

De oorzaken — geld of eerzucht — werden met fiksche trekken geschilderd; de denkbeelden der communisten — verdeeling van eigendom onder de massa — in al hare bespottelijkheid en droevige gevolgen voorgesteld en de leden van het Bestuur, in 't geen zij deden, beloven en te wachten hebben, naar 't leven geteekend.

Groot — onberekenbaar nut, heeft de Heer Suringar met deze revolutieschildering gesticht.

Het was den handwerkslieden, in grooten getale aanwezig, aan te zien, dat ze belang stelden om eens te vernemen, hoe het eigenlijk in Frankrijk, waarvan ze zoo veel hoorden, geschapen stond, en wat er was, van dat nieuwe luilekkerland voor de arbeiders.

De Communisten, die eerst een rijke noodzaakten om zijn geld onder hen te verdeelen en, toen zij met den buit op weg waren, weer aan een andere broederclub, die niets bezat, een gedeelte daarvan moesten afstaan, en zoo voorts, tot dat elk haast niets had, maakten de lachspieren los, en deden op aller gezigten de gedachte lezen: »*dat kan niet!*"

Ook het onmogelijke van werk te verschaffen aan *al* 't volk, en het nadeelige van vermeerdering van loon, door dwang tegen de fabrikanten, werd op eene hoogst bevattelijke wijze voorgesteld.

Ten slotte eindigde den Heer Suringar met een beroep op de Nederlanders, om getrouw te blijven aan wet en orde.

»In ons land is het nog zoo kwaad niet," zeide de Spreker, en hij sprak dit uit overtuiging, gegrond op de ondervinding in andere landen verzameld.

»Als maar de geringeren achting behouden voor de meerderen en trouw en vlijtig werken, — als de aanzienlijken zich 't lot der werklieden aantrekken, en vooral in deze tijden, nog meer dan anders, laten arbeiden, en als allen God, die 't Heelal regeert, voor oogen houden, dan zal het Nederland welgaan."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Te Turyn is ook ontevredenheid tegen de Jesuiten uitgebarsten, zoodat zij de stad hebben moeten verlaten. Van Regeringswege is ook bevel aan de Jesuiten gegeven, om uit Novara, Chambery, Aosta, Chieri en Vogheri te verhuizen. Te Novara was het bevel reeds uitgevoerd.

SICILIE.

Het Siciliaansche Parlement is te Palermo bijeengekomen en heeft de houding van eene constituerende vergadering aangenomen. Er zijn thans in die stad 8 bataillons en 2 escadrons nieuwe Siciliaansche troepen vereenigd.

ZWITSERLAND.

De Pruissische Gezant heeft den 3den Maart Neuchatel verlaten, na aan de Eedgenootschappelijke Commissarissen geschreven te hebben, dat hij, in naam van den Koning van Pruissen, protesteerde tegen alle besluiten en maatregelen, waardoor diens regten als Vorst van Neuchatel waren of zouden worden verkort en benadeeld.

— De Regering van het kanton Thurgau heeft besloten, om de buitengewone kosten van den oorlog op de kloosters te verhalen.

— De regtpleging met gezworenen is in Freiburg aangenomen.

HONGARYE.

PRESBURG, 4 Maart.

De opgewonden stemming, welke sedert de ontvangen berigten uit Parijs sterk was toegenomen, is eindelijk in de Stenden-vergadering van gisteren uitgebarsten, daar met algemeene stemmen een voorstel is aangenomen, om eene bezending naar Weenen te doen vertrekken, ten einde den Keizer te verzoeken: een verantwoordelijk Ministerie voor Hongarye, alleen uit Hongaren bestaande en afgescheiden van het overige Ministerie; alle bestaande bezwaren op te heffen, en de met de tijdsomstandigheden strokende hervormingen in de staatsregeling in te voeren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 Maart.

Onderscheidene aanzienlijke Bankiershuizen alhier, hebben ten gevolge van de jongste beurs-krisis hunne betalingen gestaakt.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 6 Maart.

Heden is de volgende proclamatie des Konings verschenen:

»Ik heb besloten de Stenden mijns Rijks om mij te verzamelen; zij zijn tegen den 16den dezer maand in de hoofdstad zamengeroepen. De wenschen mijns volks hebben in mijn hart ten allen tijde volkomen weêrklank gevonden." Na gezegd te hebben welke wetsontwerpen onverwijld aan de Rijksstenden zullen worden aangeboden, gaat de Koning aldus voort: »Een gewigtig tijdperk in de ontwikkeling der Staten is aangebroken. Ernstig is de toestand van Duitschland. Hoe ik over de zaak in Duitschland denk, welke mijne gevoelens dienaangaande zijn, daarvan geeft mijn gansche leven getuigenis. Duitschlands eenheid door werkdadige maatregelen te versterken, aan het middenpunt des vereenigden vaderlands nieuwe kracht en nationale beteekenis met eene vertegenwoordiging der Duitsche natie bij het Duitsch verbond te verzekeren, en de spoedige herziening van het bondsverdrag overeenkomstig de regtmatige verwachtingen van Duitschland te bewerken, dat alles zal mij eene geliefkoosde gedachte, het doel van al mijn streven zijn. Beijerens Koning is trotsch er op dat hij een Duitsch man is. Beijeren! uw vertrouwen zal beantwoord, het zal geregtvaardigd worden! Schaart u om den troon. Met uwen Vorst vereend, vertegenwoordigd door uwe constitutionnele organen, overweegt met ons, wat ons, wat het gemeenschappelijk vaderland noodig heeft. Alles voor mijn volk! Alles voor Duitschland!

»Munchen, 6 Maart 1848. LODEWIJK."

Deze proclamatie is door de Prinsen van het Koninklijk huis en de gezamentlijke Ministers mede-onderteekend.

WURTEMBERG.

STUTTGART, 6 Maart.

Nadat volgens een Koninklijk besluit het Ministerie ontbonden en de Kamers tegen den 13den waren bijeengeroepen, geraakte de burgerij weder in rep en roer, omdat het nieuwe Ministerie volstrekt niet beviel, en teekende tegen hetzelve een protest, hetgeen aan den Koning werd ingediend. Nog dienzelfden avond ontbond Z. M. het nieuwe Ministerie weder, zoodat nu de vorige Ministers in dienst zullen blijven tot de heropening der Stenden.

HANOVER.

7 Maart.

Op het adres van den Stedelijken Raad der stad Hanover aan Z. M. ingediend, heeft de Koning geantwoord: dat aan de vrijheid van drukpers nog niet was te denken, dat het met den Monarchalen regeringsvorm niet bestaanbaar was, dat Duitsche afgevaardigden aan de beraadslagingen van het Duitsche Verbond deel namen, en dat reeds besloten was tot het bijeenroepen der Stenden. — Deze zijn werkelijk bijeengeroepen tegen den 28sten dezer. — Het antwoord heeft op de bevolking eenen zeer ongunstigen indruk gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Maart.

Gisteren poogde men de onlusten, welke den vorigen dag op Trafalgar-square hadden plaats gehad, te hernieuwen. De winkels in de nabijheid van dit plein waren meest alles gesloten. Men begon weder de politie-agenten, met steenen te werpen: zij dreven echter de menigte uiteen. Voor den avond was alles weder rustig. Men heeft billetten aangeplakt, waarbij het houden van zamenscholingen en *meetings* (volksvergaderingen) op of in de nabijheid van Trafalgar-square verboden werd.

Des nachts waren meer dan 3000 politie-agenten in de nabijheid van dit plein en langs de straat, *the Strand*, bij detachementen van 30 man, geposteerd.

Heden zijn op verzoek der policie alle winkels in Fleetstreet, Cheapside and Gracechurch-street gesloten, daar men weder voor ongeregeldheden vreesde. Een bataillon soldaten is het gebouw der bank van Engeland binnengerukt.

— Berigten uit Glasgow tot Dingsdag avond ten 8 ure melden, dat de soldaten op de oproerige volksmenigte vuur hadden gegeven en dat verscheidene personen gedood waren; dat de stad thans weder rustig was, maar dat men voor ernstige onlusten in den nacht vreesde, hoewel men algemeen geloofde, dat een genoegzaam aantal soldaten in de stad voorhanden was om de rust te bewaren.

— Vele Engelsche werklieden, die tot hiertoe in de Fransche fabrieksteden werk hadden gevonden, maar nu afgedankt zijn, worden voor rekening der Fransche Regering met stoombooten van Havre naar Portsmouth overgevoerd, en van voedsel en geld voorzien.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Maart.

De *Moniteur* maakt weder eenige besluiten van het voorloopig bestuur openbaar:

Vooreerst de oprigting in alle fabriek- en handelsteden van een nationaal disconto-kantoor voor alle takken van nijverheid; welke kantoren een kapitaal zullen hebben naar mate van de plaatselijke behoefte: voor een derde in geld door de deelhebbers; een derde door de steden in schuldbrieven ten haren laste, en een derde in schatkist-biljetten door den Staat.

Dat Parijs 20 millioen kapitaal zal hebben, waarvoor de handelaren aldaar voor een derde hebben ingeschreven, en de stad mede belooft een derde te zullen bijdragen in schuldbrieven ten haren laste, en de Staat het overige derde in schatkist-biljetten. Dit kantoor zal onmiddelijk in werking treden.

In een derde besluit, verklaart het Bestuur met veel zelfvertrouwen, dat het niet met woorden maar met daden, beantwoorden wil aan het vertrouwen van de schuldeisschers van den Staat en het onwrikbaar wil handhaven, en dat het zich niet zal bepalen tot onbekrompene nakoming van aangegane verbindtenissen. Dat verwaarborging van den eigendom, dien de werklieden zich in het zweet huns aanschijns verworven hebben, niet genoegzaam is; maar dat men aan dien eigendom eene hoogere waarde moet geven;

En overwegende dat de rente der schatkistbiljetten op 5 pCt. bepaald is, de regtvaardigheid vordert, dat de gelijkheid tusschen de opbrengst van de kapitalen der rijken en die van de kapitalen der armen hersteld worde, en dat onder eene republikeinsche Regering de vruchten van den arbeid meer en meer moeten toenemen (?), is besloten dat de rente der spaarbank wordt bepaald op 5 ten honderd.

— Het regeringsblad deelt een besluit van het voorloopig bestuur mede; waarbij de wet van September op misdrijven tegen de drukpers, afgeschaft wordt. Eene veroordeeling omtrent staatkundige misdrijven, zal voortaan met eene meerderheid van 9 stemmen moeten geschieden.

— De Generaal Subervic, thans Minister van Oorlog, doch die reeds bejaard is, wil van dezen post ontheven worden. Het is echter moeijelijk eenen ander voor hem te vinden, daar de Generaals Budeau en Lamoricière geweigerd moeten hebben, zich met zijne portefeuille te belasten.

— De Pruissische Gezant, Baron d'Arnim is thans naar Berlijn op reis gegaan. De Oostenrijksche en Engelsche Gezanten maken zich gereed om te vertrekken, doch zullen hier Charges d'Affaires achterlaten, met last, om de meest vriendschappelijk mogelijke betrekkingen met de Fransche Regering te onderhouden.

— Een vrij groot aantal schilderijen en boeken is aan den brand en aan de roofzuchtige handen ontsnapt, welke het kasteel van Neuilly verwoestten. De geredde schilderijen zijn naar de Louvre overgebragt. Van de 40,000 boekdeelen, waaruit de bibliotheek van den Koning en de Koningin te Neuilly bestond, zijn omtrent 12,000 behouden, maar velen deerlijk gehavend; zij zijn naar de Nationale Bibliotheek, in de straat Richelieu, overgebragt.

— De *République Française*, een nieuw blad, zegt omtrent de maatregelen voor de belangen der werklieden onder anderen het volgende:

Die maatregelen in het belang der werklieden, zijn inderdaad aanslagen op den eigendom en op de vrijheid van den arbeid. De Regering waarborgt arbeid aan alle werklieden! Wat wil dat zeggen? Als er werk te doen valt, dan zal de arbeidsman het wel uit zich zelven weten te vinden zonder iemands hulp, en in dat geval is de waarborg van de Regering geheel overbodig; valt er geen werk te doen, dan verandert de staat van zaken geheel! De Regering aan den werkman arbeid hebbende toegezegd, is gehouden hem dien te verschaffen, wat het dan ook kosten moge! Maar hoe kan nu het Bestuur werk verschaffen, als er nergens werk te vinden is? Door zelf werkplaatsen, fabrieken, magazijnen, werven op te rigten! Er is geen ander middel te bedenken. Maar om fabrieken, werkplaatsen, magazijnen op te rigten, zijn kapitalen noodig en waar zou de Regering die vinden? Zij zal wel verpligt zijn die uit de maatschappij te putten en aan de gezamentlijke nijverheid te ontrooven, die de inkomsten des lands helpen uitmaken. Maar als zij haar kapitalen ontneemt om hare eigene ondernemingen te begunstigen, vermindert zij dan niet aan den eenen kant de mate van den bestaanden arbeid, om die aan de andere zijde te vermeerderen? Zij gebruikt arbeidslieden zonder werk, het is waar; maar te gelijker tijd moet een gelijk of zelfs grooter getal, dat tot dusverre werk had, op straat worden gezet. De overbevolking van werklieden (om het zoo uit te drukken) blijft altijd bestaan, gesteld al dat zij niet toeneme!

De vermindering der werkuren komt ons voor niet minder schadelijk te zijn. Wat zal het onvermijdelijk gevolg van dezen maatregel wezen? Dat voor een elfde gedeelte de som der rijkdommen wordt verminderd, die jaarlijks in Frankrijk worden voortgebragt. Al wat voortgebragt wordt, is men aan den arbeid verschuldigd; vermindert men dus het werk, dan vermindert men in evenredige mate de productie. Wij zouden niettemin zulk eene vermindering kunnen goedkeuren, indien al de klassen der maatschappij overvloedig voorzien waren van de voor het leven noodzakelijke of aangename dingen, indien de tegenwoordige arbeid voldoende was om aan iedereen eene zekere mate van gerief te bezorgen; maar dat is het geval niet: op 36 millioen Franschen vindt men ter naauwer nood drie of vier millioen die meer hebben dan wat de eerste behoeften vorderen; de overigen hebben niets meer dan het volstrekt noodzakelijke, om te blijven leven. Is het, bij een dergelijken staat van zaken wel gepast om de massa der productie te verminderen? Men werpt ons tegen: dat het loon der werklieden blijven zal zoo als het te voren was. Het zij zoo, wij wenschen niets liever, maar wat zal er in dat geval gebeuren? Wanneer het totaal der productie voor een elfde deel verminderd is en het loon der eenvoudige werklieden hetzelfde blijft, dan zal de klasse der ondernemers, de burgerstand, in hare inkomsten nadeel lijden. Maar als de burgerstand verarmt, zonder dat de rijkdom van eenige andere klasse toeneemt, dan zal het algemeene verbruik, en bij gevolg ook de voortbrenging en de arbeid afnemen. Eene vermindering van de hoeveelheid beschikbaar werk, en bij gevolg eene daling der werkloonen, dat zullen de onvermijdelijke gevolgen zijn van de gedwongen, willekeurige vermindering der werkuren.

Het zijn de noodlottigste maatregelen die het voorloopig Bestuur tot hiertoe genomen heeft.

— Onder de gebeurtenissen van den dag merkt men het volgende op: Sedert den 24sten der vorige maand waren 200 gewapende lieden, gemeen volk, in de Tuileriën gebleven. Heden is het eindelijk gelukt hun het kasteel te doen verlaten, doch niet dan nadat zulks eene vrij belangrijke opoffering in geld had gekost. Zij dreigden anders de Tuileriën in brand te zullen steken. Men ziet hieruit, dat ook de materiële rust niet als geheel hersteld kan beschouwd worden.

— De daling is heden weder ontzettend geweest. De oude 3 pCt., die gisteren op 56 gebleven was, is tot 46 gevallen en blijft 47. De 5 pCt. ging van 89 tot 74 en blijft 75.

— Brieven uit Toulon melden, dat de Prins van Joinville en de Hertog van Aumale, uit Algerie in het gezigt der haven zijn aangekomen. Zij hebben zich terstond in gemeenschap gesteld met den Admiraal Baudin, en verzocht op de reede te mogen binnenloopen. De Admiraal heeft door den telegraaf instructiën van de Regering gevraagd. Men verzekert, dat de beide Prinsen hebben aangeboden, als eenvoudige burgers het Vaderland te dienen.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen bij dezen, ingevolge eene ontvangen missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, ad interim, van den 8sten dezer maand, *Provinciaalblad* N°. 29), ter kennis van degenen, die zulks zouden mogen aangaan, dat Z. M. bij Besluit van den 3den dezer N°. C8 den last heeft gegeven tot het aanschaffen van een zeker getal geschikte Rij- en Trekpaarden, ten behoeve van het Wapen der Kavallerie en dat der Artillerie, en zulks binnen den kortst mogelijken tijd, bij vrijwillige afstand der eigenaren, onder keuring van beëedigde deskundigen, ten overstaan van daartoe door het Departement van Oorlog te bestemmen Officieren, en tegen DADELIJKE *betaling*.

Dat het getal der alzoo te leveren Paarden, is bepaald op *zes en vijftig* (56) *Rijpaarden* en *acht en tachtig* (88) *Trekpaarden*.

Dat voorts degenen, welke tot het leveren van een gedeelte in het opgegeven aantal Paarden, ten dienste van het Rijk, mogten genegen zijn, zich tot dat einde vooraf ter Stads Secretarie of met hunne Paarden, alhier ter stede, aan één der Stallen aan het einde van de Doelensteeg kunnen aanmelden; terwijl de keuring op *Dingsdag den* 21sten *Maart aanstaande* zal plaats hebben. — Zullende, onder leiding en toezigt van het hoofd van het Bestuur dezer Stad, de taxatie en provisionele koop der Paarden, behoudens de keuring der boven bedoelde Officieren, geschieden, en vervolgens, door de zorg van den Heer Gouverneur van Zuid-Holland ad interim, op de DADELIJKE betaling order worden gesteld.

En ten einde ieder belanghebbende zonde weten, welke de voorname vereischten van de Paarden zijn, zoo wordt alhier ter kennis van dezelve gebragt een *extract uit de gewone Conditiën van Aanbesteding van Rij- en Trekpaarden, voor de dienst van het Leger.*

Voorname vereischten van de Paarden, voor de dienst der Kavallerie en Artillerie, getrokken uit de Voorwaarden, waarop tot dus verre de levering publiek is aanbesteed.

De Paarden zullen niet jonger dan vijf (5) jaren of zestig maanden, noch ouder dan zeven (7) jaren, en dus beneden de vier en tachtig maanden moeten zijn.

De Rijpaarden zullen niet kleiner dan een el, vier palmen, acht duim, vijf strepen, en niet grooter dan een el, vijf palmen, drie duim, vijf strepen, — de Trekpaarden niet kleiner dan een el, vijf palmen, vier duimen en niet grooter dan een el, vijf palmen, acht duimen mogen zijn, alles gemeten, onder een galg, van den onderkant van het ijzer der voorhoef, tot op het midden van den schoft.

De Paarden moeten zijn ruinen of merriën, langstaarten, voorts bruinen, vossen of zwarten; geene bonten of witten zullen aangenomen worden; evenens geene klophengsten.

De Paarden moeten zijn welgevormd, geëvenredigd in hunne deelen en sterk, met eenen uitgebouwden schoft, breede borst, vier goede beenen, vrij van spatten en gallen, hooge en harde hoeven, kort gekoot, goed van gezigt en zonder eenig gebrek aan de oogen: hebbende vooral eenen goeden adem en geschikt zijnde voor den zadel of voor het tuig, naar gelang van de dienst, waartoe zij bestemd zijn.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 9 *Maart* 1848.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 10den Maart de Heer G. Royer, van Zwolle, in de Regten, na verdediging van eenige *Quaestiones Juridicae Inaugurales.*

Dienzelfden dag de Heer G. van der Sluis, van Zwolle, in de Regten, met *Theses.*

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: B. F. KRANTZ
EN
M. A. KIST,

'S GRAVENHAGE,
9 Maart 1848.

Wed. J. J. KRANTZ JR.

Algemeene en bijzondere Kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig lijden, mijn Echtgenoot ABRAHAM JACOBUS CATTEL, in den ouderdom van 67 jaren.

LEYDEN,
7 Maart 1848.

M. VELIJN,
Wed. A. J. CATTEL.

Op begeerte van den Overledene zal de Rouw alleen door de Weduwe worden aangenomen.

Heden overleed te GOUDA onze Behuwd-Moeder Mevrouw de Wed. C. G. BORN, Geb. BOERS, in den ouderdom van bijna 69 jaren.

LEYDEN,
12 Maart 1848.

H. LA RIVIÈRE.
H. VEEFKIND HZN.

Het accoord door den Gefailleerde, CORNELIS SIEGAAR, *Broodbakker te Leyden*, aan zijne Schuldeischers aangeboden, is bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank van den 7den Maart **Gehomologeerd.**

Leyden,
11 *Maart* 1848.

Mr. J. E. GOUDSMIT,
Curator.

MELKBOERDERIJ.

TE HUUR of TE KOOP: eene florisante **MELKBOERDERIJ**, op het beste gedeelte der Stad *Leyden*, welke aldaar ruim 25 jaar met het beste succes is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd.

Adres in den Boekwinkel van P. ENGELS, in de Nieuwsteeg alhier.

UIT DE HAND TE KOOP:

1. Eene kapitale BURGERWONING en ERVE, te *Katwijk aan den Rijn*, in de Voorstraat op den hoek van de Bakkersteeg, Kadaster Sectie B, Nos. 796 en 886. Het Huis gemerkt N°. 92, laatstelijk ingerigt tot uitoefening van *Turf- en Hout-Affaire*, staat op een der beste standen van het Dorp, en is tot uitoefening van alle andere Affaires bijzonder geschikt.

2. Een wel onderhouden, overdekte, platboomde IJKER, groot of metende 27 Ton, met Zeilen, Rondhouten, staand en loopend Want en verder Toebehooren.

Te bevragen ten Kantore van de Heeren BIERMAN & COMP., op het Rokin te *Amsterdam*. *Brieven Franco.*

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het Heeren Logement aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 18den Maart 1848 bij Opbod, en op Zaturdag den 25sten Maart 1848 bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van:

Een HUIS EN ERVE te *Leyden*, aan de Zuidzijde van de Lokhorststraat, Wijk IV. N°. 626.

Waaromtrent nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, alwaar tusschen Veiling en Afslag Verhoogingen worden aangenomen.

BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING TE LEYDEN,

op Maandag den 20sten Maart 1848, bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK aldaar, bestaande in eene verzameling **GODGELEERDE WERKEN**, meerendeels nagelaten door den Wel-Eerw. Heer HUSSON, te *Midwold*; — voorts **GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE WERKEN**, alsmede over **NATUURLIJKE HISTORIE**; zijnde deze *een gedeelte* der Bibliotheek van wijlen den Hooggeleerden Heer J. C. BROERS, *Hoogleeraar aan de Leydsche Hoogeschool;* benevens eenige belangrijke **WERKEN** over **Geschiedenis, Opvoeding, Onderwijs en Taalkunde, Dichtkunde, Fraaije Letteren en Mengelwerken**, nagelaten door den Wel-Edelen Heer J. H. NIEUWVEEN, *Stedelijk Onderwijzer te Leyden*, en de beide eerstgenoemde Heeren; alsmede eenige **Physische en Optische Instrumenten, Rariteiten, Muzijk en Muzijk-Instrumenten, Anatomische Preparaten, Portretten, Teekeningen, Platen en Plaatwerken.**

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 11 *Maart.* Van 44 tot 47 Gulden.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 11 *Maart.*

Tarwe *f* 8.50 tot *f* 8.00. Rogge *f* 6.20 tot *f* 6.00. Gerst *f* 4.30 tot *f* 3.90. Haver *f* 3.80 tot *f* 3.20. Paardeboonen *f* 5.30 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 6.00 tot *f* 5.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 10 MAART.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	38	39	39
Dito Certificaten	» 3	»	$46\frac{1}{2}$	$46\frac{3}{4}$	
Dito dito	» 4	»	$59\frac{1}{2}$	$60\frac{1}{4}$	$60\frac{1}{4}$
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$9\frac{1}{8}$	$9\frac{3}{8}$	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5	»	$7\frac{5}{8}$	$8\frac{1}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	16	$16\frac{1}{4}$	$16\frac{1}{8}$
Coupons Ardoins			$7\frac{1}{8}$		
PORTUGAL	» 4	»	14		
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	84	87	86
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$84\frac{1}{8}$		
OOSTENRIJK, Metalliek	» 2½	»	30	$30\frac{1}{2}$	
MEXICO	» 5	»	11	13	

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt.

Wissel-Disconto 5 pCt.

Van de niet genoemde Effecten is geen koers bekend.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.